

Sygn. akt III CZ 80/06

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

w sprawie z powództwa M.M.

przeciwko "W." S.A. i Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej
o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 listopada 2006 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 26 kwietnia 2006 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniesioną w dniu 10 kwietnia 2006 r. skargę kasacyjną powódki od wyroku tego Sądu z dnia 15 grudnia 2006 r.

W uzasadnieniu wskazał, że podlega odrzuceniu bez wezwania o uiszczenie opłaty skarga kasacyjna wniesiona przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego podlegająca opłacie stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 130² § 3 k.p.c.).

Skarga powódki podlegała opłacie w wysokości 30 zł, gdyż Sąd Okręgowy w K., postanowieniem z dnia 11 lipca 2002 r., zwolnił skarżącą całkowicie od kosztów sądowych. W takim wypadku zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398, dalej „u.k.s.c.”) powódka miała obowiązek uiścić opłatę podstawową (art. 14 u.k.s.c.). Wobec wniesienia skargi kasacyjnej nieopłaconej przez profesjonalnego pełnomocnika podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ k.p.c.

W zażaleniu powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Regulacja zawarta w art. 149 u.k.s.c. jest wyjątkiem od zasady bezpośredniego działania ustawy nowej. W judykaturze wyjaśniono, że zakończenie postępowania w danej instancji w rozumieniu art. 149 ust. 1 u.k.s.c. następuje z chwilą wydania orzeczenia merytorycznego bądź formalnego kończącego postępowanie w sprawie w instancji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2006 r., III CZ 36/06 nie publikowane). „Czas zakończenia postępowania w danej instancji” według omawianego unormowania nie może być utożsamiany z „czasem wszczęcia postępowania w kolejnej instancji”. W konsekwencji trzeba uznać, że do skargi kasacyjnej od wyroku wydanego przed wejściem w życie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniesionej po wejściu w życie tej ustawy stosuje się przepisy ustawy nowej. Nie ulega wątpliwości, że wniesienie środka odwoławczego od orzeczenia kończącego postępowanie w instancji inicjuje postępowanie w wyższej instancji.

Postępowanie apelacyjne w rozumieniu art. 149 ust 1 u.k.s.c. zakończyło się więc w dniu 15 grudnia 2005 r., a więc w czasie obowiązywania ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.), niemniej skarga kasacyjna została wniesiona w czasie obowiązywania ustawy nowej.

Zastosowanie art. 149 ust 1 u.k.s.c. obejmuje nie tylko przepisy regulujące wysokość opłat, ale także przepisy kodeksu postępowania cywilnego nią wprowadzone, dotyczące skutków nieuiszczenia opłat (np. art. 130² k.p.c.).

Kwestia, czy zwolnienie od kosztów sądowych przyznane przez sąd dotyczy całego postępowania, czy też sięga tylko do chwili wydania prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie przez sąd drugiej instancji, a więc nie obejmuje postępowania kasacyjnego, jest problemem złożonym. W postanowieniu z dnia 7 kwietnia 2006 r., III CZ 13/06 Sąd Najwyższy wyraził pogląd że „udzielenie pełnomocnictwa procesowego do reprezentowania strony w określonej sprawie bez ograniczenia jego zakresu, oznacza umocowanie pełnomocnika także do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej”. Orzeczenie to pośrednio przemawia za trafnością stanowiska Sądu Apelacyjnego.

Przed wszystkim jednak w skardze kasacyjnej nie został zawarty wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Nie został także do niej dołączony. Złożone na formularzu oświadczenie powódki, o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania nie zastępuje takiego wniosku. Nie zawiera ono bowiem żądania zwolnienia od kosztów sądowych. Gdy w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik wniosek powinien być jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom przez niego wnoszonym treści wprost w nich nie wyrażonych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2005 r., II CZ 197/04, nie publikowane). Gdyby przyjąć więc trafność zarzutu skarżącego, to powinien opłacić opłatę stosunkową.

Z tych względów zażalenie, jako nie uzasadnione, uległo oddaleniu (art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c.).